

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 879/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cb 242/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2016 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED]

██████████, pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cb 242/2009.

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že *„má postavenie odporkyne v konaní vedenom od 27. 12. 2006 na Okresnom súde Bratislava II, pôvodne pod č. k. 31 Ro 5176/2006, následne pod č. k. 24 Cb 242/2009 na zaplatenie 56,43 €... Spis je vinou porušovateľa archivovaný.*

Nahliadnutím do spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod č. k. 24 Cb 311/2008 a to dňa 08. 01. 2016... bolo sťažovateľkou... spoľahlivo zistené, že porušovateľ bez splnenia povinností mu vyplývajúcich z ust. §-u 48 ods. 1 Správovacieho a kancelárskeho poriadku pre okresné sudy (v čase pobytu jediného konateľa spoločnosti ██████████ – ██████████ v ██████████ – ... mu nedoručil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 260-262/2013 zo dňa 21.05.2014..., čoho dôkazom je priložená obálka vo forme fotokópie zo dňa 1.7.2014... dokumentujúca nedoručenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 260-262/2013-201 zo dňa 21.05.2014 sťažovateľke na adresu na doručovanie písomností podľa oznámenia..., resp... na adresu. ██████████, ██████████.

Porušovateľ pochybil tým, že napriek tomu, že mal preukázané, že sa mu zásielka obsahujúca rozsudok krajského súdu vrátila späť z adresy oznámenej sťažovateľkou na doručovanie písomností... teda adresy známej porušovateľovi, tak dôsledne zisťoval aktuálny pobyt ██████████ v rozhodnom čase a rozsudok Krajského súdu v Bratislave svojvoľne a ústavne nekonformne opatril doložkou právoplatnosti a to dňom 24.07.2014... a to všetko bez toho, aby tento rozsudok odvolacieho súdu doručil ██████████ do ██████████ a tak sťažovateľke umožnil mať vedomosť o tomto rozsudku odvolacieho súdu a v lehote na podanie dovolania podať zmysluplne podľa §-u 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 260-262/2013-201 zo dňa 21.05.2014.“.

3. Ďalej sťažovateľka okrem iného uviedla, že „Je teda nesporným, že postupom porušovateľa došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prístup k súdu, porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, znemožneniu sťažovateľke mať vedomosť o rozsudku odvolacieho súdu, mať vedomosť o vyjadrení navrhovateľky k podanému odvolaniu sťažovateľky... a teda jej bolo a je naďalej znemožnené disponovať originálom rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 260-262/2013-201 zo dňa 21.05.2014 a tak podať voči nemu dovolanie, nakoľko porušovateľ ústavne nekonformne správoplatnil rozsudok Krajského súdu a spis archivoval.

Teda stav právnej neistoty sťažovateľky o výsledok konania ako celku stále trvá a nemôže realizovať svoje procesné práva jej priznané Občianskym súdnym poriadkom, podať dovolanie a tak dosiahnuť zrušenie rozsudku arbitrárneho Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3 Cob 260-262/2013-201 zo dňa 21.05.2014 a jemu predchádzajúceho taktiež arbitrárneho rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 24 Cb 242/2009-171 zo dňa 28.06.2013.“.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo rovnosti účastníkov konania zaručené podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod č. k. 24 Cb 242/2009 (pôvodne pod č. k. 31 Ro 5176/2006) porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava II sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 24 Cb 242/2009 konal bez zbytočných prietáhov, sťažovateľke doručil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 260-262/2013-201 zo dňa 24.05.2014.

3. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3500 €, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezov.

4. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,04 €, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne – advokátky [REDAKOVANÉ] do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

1. K namietaného porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cb 242/2009

9. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľky s postupom okresného súdu pri doručovaní rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 260-262/2013 z 21. mája 2014 a následným „*svojvoľným a ústavne nekonformným*“ opatrením tohto rozhodnutia doložkami právoplatnosti s vyznačením nadobudnutia právoplatnosti 24. júlom 2014 ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

10. K námietkam sťažovateľky týkajúcim sa „*nesprávneho doručovania*“ ústavný súd považuje za potrebné dať do pozornosti, že Občiansky súdny poriadok v znení platnom do 30. júna 2016 pri doručovaní písomností účastníkom konania súdom precízne rozlišuje, či ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu – podnikateľa, pričom práve fyzické osoby oprávnené konať v mene právnickej osoby zapísanej v obchodnom registri sú zodpovedné za úplnosť údajov, na základe ktorých možno túto právnickú osobu jednoznačne identifikovať [§ 5 ods. 6. zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obchodnom registri“)].

11. Okresný súd pri doručovaní rozsudku krajského súdu č. k. 3 Cob 260-262/2013 z 21. mája 2014 (ďalej iba „rozsudok krajského súdu“) aj vzhľadom na právnu formu

adresáta (sťažovateľky) neporušil postup stanovený Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len „OSP“), pričom v danom prípade vznikla fikcia doručenia podľa § 48 ods. 2 OSP. Uvedený odsek upravuje špecifickú formu náhradného doručenia písomností určených právnickým osobám. Úprava náhradného doručenia písomnosti určenej právnickej osobe vychádza zo záväznosti údajov uvedených v obchodnom či inom registri a spája s vrátením zásielky doručenej na adresu právnickej osoby uvedenú v obchodnom alebo inom registri a s uplynutím trojdňovej lehoty počítanej od vrátenia nedoručenej zásielky účinky riadneho doručenia písomnosti právnickej osobe. „Zo znenia zákona nevyplýva, že by súd mal zisťovať inú adresu právnickej osoby. Dôvodom je skutočnosť, že každá právnická osoba musí mať pri svojom vzniku uvedené sídlo [§ 2 ods. 1 písm. a) zákona o obchodnom registri] a každú jeho zmenu sú zodpovedné osoby povinné dať do súladu so zápisom v obchodnom registri tak, že v zákonom ustanovenej lehote podajú na registrový súd návrh na zápis zmeny sídla (§ 5 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Nesplnenie tejto zákonnej povinnosti je pri doručovaní dané na ťarchu právnickej osoby“ (Števček M., Ficová S. a kol. Občiansky súdny poriadok, I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. BECK, 2012. s. 159).

12. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd v okolnostiach danej veci pri doručovaní rozsudku krajského súdu postupoval zákonným spôsobom. Keďže na základe uvedeného nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv, sťažnosť v tejto časti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cb 242/2009

13. Sťažovateľka súčasne namietala aj porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy: „*Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.*“

14. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08, I. ÚS 369/2011) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru (ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 47 ods. 3 ústavy), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení týchto (uvedených) práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), resp. v spojení s ich porušením. Keďže namietaným postupom okresného súdu nebolo porušené základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a ani právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a preto bolo potrebné aj túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní pod sp. zn. 24 Cb 242/2009

15. Predmetom sťažnosti sťažovateľky je aj námietka porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cb 242/2009, ktoré ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu bolo právoplatne skončené.

16. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

17. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. To znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

18. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

19. Ústavný súd zo zapožičaného spisu okresného súdu zistil, že okresný súd pri doručovaní rozsudku krajského súdu postupoval v súlade so zákonom, keď v okolnostiach danej veci bola v súlade s § 48 ods. 2 OSP v znení platnom do 30. júna 2016 uplatnená fikcia doručenia, a rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Cob 260/2013 z 21. mája 2014, ktorým bolo napadnuté konanie skončené, nadobudol právoplatnosť 24. júla 2014.

20. Berúc do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci a najmä skutočnosť, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k porušovaniu označených práv už nemohlo dochádzať, ústavný súd predloženú sťažnosť aj v tejto časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016